

eustream, a.s.
Votrubova 11/A,
821 09 Bratislava

Bratislava, 5. december 2025

Vážená spoločnosť,

dovoľujeme si obrátiť sa na Vás v nadväznosti na zaslanie stanoviska v rámci verejnej konzultácie k návrhu metodiky a referenčných cien spoločnosti eustream, a.s., predloženej v súlade s článkom 26 nariadenia Komisie (EÚ) 2017/460 (TAR NC).

Naša spoločnosť považuje predložený návrh za návrh v rozpore s článkom 7 TAR NC a s § 12 ods. 3 zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach, ktoré ukladajú prevádzkovateľovi prepravnej siete povinnosť zabezpečiť, aby: tarify zohľadňovali skutočné náklady súvisiace s poskytovaním regulovaných služieb, a aby nedochádzalo k krížovým dotáciám medzi vnútroštátnou (prepravnou) a medzisystémovou (tranzitnou) činnosťou. Spoločnosť eustream, a.s. v dokumente uvádza, že „pri výpadku príjmov z tranzitu ruského plynu, bude nevyhnutné pristúpiť k navýšeniu taríf s cieľom zabezpečiť finančnú udržateľnosť prevádzky prepravnej siete spoločnosti Eustream“. Máme za to, že týmto navrhovateľ priznáva, že výpadok z neregulovanej tranzitnej činnosti má nahradiť prostredníctvom zvýšenia regulovaných taríf. Takýto postup predstavuje neprípustný presun nákladov z neregulovanej činnosti na regulovanú, čo je v priamom rozpore so zákonom aj TAR NC. V praxi to znamená, že priemyselní odberatelia na území SR by mali nahrádzať výpadky z tržieb z medzinárodného tranzitu, ktorý už eustream, a.s. v historických objemoch nevykonáva.

S veľkým znepokojením tiež konštatujeme, že predložená metodika cenotvorby na rok 2026 neobsahuje dostatočné ani transparentné zdôvodnenie výšky povolených alebo cieľových výnosov spoločnosti eustream, a.s., ani dostatočné zdôvodnenie používaného ocenenia regulačnej bázy aktív.

V kontexte celého návrhu a tiež odvolávania sa na použitie tzv. benchmarkov, pripomíname, že používanie takejto metódy je aj z pohľadu Agentúry pre spoluprácu energetických regulátorov (ACER) prípustné len v prípade, ak prepravca preukáže, že daná tranzitná trasa je v priamej konkurencii iným prepravným trasám. Po zastavení tranzitu pôvodom ruského plynu cez územie Ukrajiny (a následne cez územie Slovenska) od januára 2025 nie je možné tvrdiť, že prepravná sieť prepravcu eustream, a.s. je jednou z konkurujúcich si trás pre medzinárodný tranzit plynu z Ruskej federácie. Máme preto za to, že uvedené len podčiarkuje dôležitosť správneho a transparentného vyčíslenia hodnoty regulačnej bázy aktív.

Tu tiež apelujeme na to, že cenotvorba musí odrážať skutočné, ekonomicky oprávnené náklady súvisiace s poskytovaním prepravných služieb; náklady súvisiace s nevyužitými prevádzkami nemožno považovať za ekonomicky oprávnené náklady, ktoré by mali byť prenášané na koncových odberateľov. Je neprijateľné aby výpadok výnosov spoločnosti eustream, a.s. za prepravu plynu cez Slovensko znášali vo veľkej miere ostatné podniky slovenského priemyslu, alebo v poslednom rade aj domácnosti.

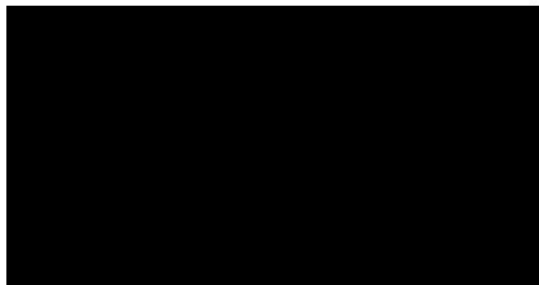
Podľa európskych pravidiel cenotvorby musí systém taríf zároveň zaistiť, aby výrazná miera fluktuácie objemu prepravovaného plynu, ako aj výpadky príjmov z dlhodobých kontraktov, neboli prenášané na koncových odberateľov plynu.

S tým súvisí aj riziko uplatňovania neprimeraných cien z pohľadu hospodárskej súťaže v rozpore s článkom 102 ZFEÚ. Vzhľadom na závažné pochybnosti o korektnosti ocenenia regulačnej bázy aktív, ako aj o tom, či cieľové výnosy vo výške 462,248 mil. € pre rok 2026 odrážajú reálne, efektívne vynaložené náklady na poskytovanie prepravných služieb, vzniká na strane podnikateľov-odberateľov dôvodná obava, že výsledkom môže byť neprimeraná cenová hladina, vzhľadom k ekonomickej hodnote poskytovanej služby. Mimoriadne dôležitým referenčným rámcom je aj porovnanie s cenami obdobných služieb v zahraničí, kde už teraz slovenský prepravca prevyšuje okolité krajiny cez ktoré sa na Slovensko plyn prepravuje.

Navyše, uvedený návrh prichádza v čase keď sa slovenský priemysel nachádza v období bezprecedentného tlaku globálnej konkurencie, geopolitickej neistoty a transformácie smerom k nízkouhlíkovej ekonomike. V tomto prostredí predstavuje zvýšenie prepravných taríf zemného plynu zásadné riziko pre konkurencieschopnosť a udržateľnosť priemyselnej výroby na Slovensku.

Zvýšenie prepravných taríf na rok 2025 a navrhované ďalšie zvýšenie na rok 2026 má a bude mať ešte závažnejšie vplyvy na nás ako odberateľov plynu, na konkurencieschopnosť slovenského priemyslu na európskom a globálnom trhu, jeho nákladovú štruktúru výroby, zamestnanosť v energeticky náročných odvetviach, investičné rozhodnutia o budúcom rozvoji výroby na Slovensku, ale aj na atraktivitu Slovenska ako lokality pre priemyselné investície. V čase, keď členské štáty hľadajú spôsoby, ako zmierniť nákladové zaťaženie priemyslu, by slovenská prax nemala vytvárať dodatočné bariéry pre domácich aktérov.

Vzhľadom na vyššie uvedené si dovoľujeme požiadať, aby spoločnosť eustream, a.s. prehodnotila uvedený návrh tak aby nedochádzalo k prenášaní objemového rizika na koncových odberateľov plynu, ako aj reálne tento odzrkadľoval členenie a ocenenie regulačnej bázy aktív a obsahoval overiteľné zdôvodnenie výšky cieľových výnosov.

SLOVNAFT, a.s.